

Dosarul nr.2r-36/2023
2-20137724-01-2r-18012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Culinca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

DECIZIE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Ana Ursachi, reprezentată de avocatul Igor Trofimov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Ursachi împotriva Tatianeii Malai, Vadim Malai, Olgăi Ivasiuc, notarului public Ana Patlavschi cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva încheierii din 02 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Ana Ursachi, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2020, Ursachi Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Malai, Vadim Malai, Olgăi Ivasiuc și notarului public Ana Patlavschi privind constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității certificatului de moștenitor legal.

Prin hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de Ana Ursachi împotriva Tatianeii Malai, Vadim Malai, Olga Ivasiuc și notarul public Ana Patlavschi privind constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității certificatului de moștenitor legal.

La 14 iulie 2022, Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii, rejudecarea cauzei, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, acordând Anei Ursachi, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, un termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei. Comunicându-le că, în caz că nu vor fi lichidate

neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 02 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2022.

La 19 decembrie 2022, Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 02 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că despre existența încheieri din 14 noiembrie 2022 a instanței de apel, nu a fost înștiințată apelanta și nici reprezentantul acesteia, avocatul Igor Trofimov.

A mai invocat că, deși în încheierea contestată este indicat despre faptul că încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată pe adresa electronică a reprezentantului reclamantei și anume, xxxxx, o careva înștiințare sau copie a încheierii la această adresă electronică nu a fost recepționată de către avocatul Igor Trofimov.

Consideră că partea apelantă nu a cunoscut despre faptul că există o încheiere prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 02 decembrie 2022, care a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la data de 05 decembrie 2022.

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 19 decembrie 2022 a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 92).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 18 ianuarie 2023 (f.d. 101).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul relevă că prin hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ana Ursachi.

La 14 iulie 2022, Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, a depus cerere de apel nemotivată.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, acordând Anei Ursachi, reprezentată de avocatul Igor Trofimov un termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei.

Încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată la adresa poștei electronice indicate de către avocatul Igor Trofimov, în mandatul avocațial „xxxxx”, la data de 21 noiembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 82).

Prin încheierea din 02 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2022.

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 02 decembrie 2022, în situația în care apelantul/recurentul nu a înlăturat neajunsurile admise la declararea apelului, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, prin încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În context, este de remarcat faptul că trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei internet se efectuează imediat, de aceea argumentul avocatului recurente cu privire la faptul că încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost comunicată acestuia și nu există o dovadă de recepționare a încheierii, este apreciat critic de către Colegiu or, indicând în mandatul avocațial pe care le-a prezentat instanței, adresa electronică, reprezentantul apelantei/recurente avea obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei poștale.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art. 365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, depunând la 14 iulie 2022 cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a omis de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul prevăzut de lege, având în vedere natura litigiului.

De asemenea, Colegiu reiterează că, prin încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantului i s-a acordat un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. Însă, Ursachi Ana, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, în afara termenului indicat de către instanță, nu a înregistrat cererea de apel motivată și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În atare circumstanțe nu poate fi invocat faptul că Anei Ursachi, reprezentată de avocatul Igor Trofimov, i s-ar îngredi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările conturate supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în

decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierilor contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierile contestate.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Ana Ursachi, reprezentată de avocatul Igor Trofimov.

Se mențin încheierea din 02 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Ursachi împotriva Tatianei Malai, Vadim Malai, Olgăi Ivasiuc și notarului public Ana Patlavschi cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh